

TEMYİZ EDENLER : I- **(DAVALI)** : Rekabet Kurumu
Üniversiteler Mah. 1597 Cad. No:9 - Çankaya/ANKARA
VEKİLİ: Av. Meltem Türkoğlu - Aynı adreste
II- **(DAVALI YANINDA MÜDAHİL)**: Abaloğlu Yem Soya
ve Tekstil San. A.Ş.
VEKİLİ : Av. Hasan Ayık
Mansuroğlu Mah. 1593/1 Sok. No:32-7/41
Bayraklı/İZMİR

KARŞI TARAF (DAVACI) : Ağaoğlu Tarım Maden Orman Ürünleri Tekstil İnşaat
Turizm Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
VEKİLİ : Av. Burçak Ataman Kuş
Sakarya Mah. 3. Alper Sok. Torunlar İş Merkezi D:17-18
Osmangazi/BURSA

İSTEMİN KONUSU : Danıştay Onüçüncü Dairesinin 27/12/2017 tarih ve
E:2011/3511, K:2017/4404 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Rekabet Kurulunun 14/07/2011 tarih ve 11-43/940-304 sayılı kararının iptali istenilmiştir.

Daire kararının özeti: Danıştay Onüçüncü Dairesinin 27/12/2017 tarih ve E:2011/3511, K:2017/4404 sayılı kararıyla;

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a göre, ihbar ve şikâyet başvurularında ileri sürülen iddia ve deliller ile resen araştırma sonucunda elde edilen bilgi ve bulguların noksan olduğu ve dolayısıyla önaraştırmaya konu edilen olayın soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı yönünde kesin bir kanaate ulaşmaya yetecek ölçüde aydınlatılmadığı hâllerde, Kurul'ca soruşturma açılmasına karar verilerek, Kanun'un 43. ve devamı maddelerinde düzenlenen idarî usulün uygulanması sonucunda yapılacak değerlendirmenin 48. maddede öngörülen nihaî kararlarla sonuçlandırılması gerektiği;

Aksi takdirde, rekabet kurallarının ihlâl edildiğine ilişkin iddialar açıklığa kavuşmadan soruşturma açılmaması yönünde alınan kararın, rekabetin korunması amacına hizmet etmeyeceğinin kuşkusuz olduğu;

Kanun'un 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından grup olarak muaf tutulmanın koşullarını belirlemek amacıyla çıkarılan, 2003/3 ve 2007/2 sayılı Tebliğler ile Değişik 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'yle, üretim veya dağıtım

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2018/1852
Karar No : 2019/4828

zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmaların -dikey anlaşmaların- bu Tebliğ'de belirtilen koşulları taşıması kaydıyla, Kanun'un 4. maddesindeki yasaklamadan Kanun'un 5. maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulduğu;

Tebliğ'in 5. maddesinin (a) bendinde de, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin önem taşıdığı ve süresi belirsiz olan veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğünün belli istisnalar dışında mümkün olmadığı belirtilerek bu tür sözleşmelere grup muafiyetinin uygulanmayacağına kurala bağlandı;

Aktarılan mevzuat hükümlerinin incelenmesinden, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin belirsiz olması ya da beş yılı aşması hâlinde, ilgili sözleşmeye grup muafiyetinin uygulanmayacağı, sözleşmenin Kanun'un 4. maddesine aykırı hâle geleceği; öte yandan Kanun'un 5. maddesinin ikinci fıkrasındaki "muafiyet" in belirli bir süre için verilebileceği, muafiyet verilmesinin belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabileceği hükmünden hareketle de, belli koşulların bulunması hâlinde belli yükümlülükler getirilerek beş yıllık süreyi aşan dikey anlaşmaların grup muafiyetinden yararlanabileceğinin anlaşıldığı;

Dosyanın incelenmesinden, davacı şirket tarafından 05/05/2011 tarihinde Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına giren dilekçeyle, Lezita markalı piliç eti ve yumurta satımı konusunda müdahil şirketle "münhasır bayilik koşulu içeren bir sözleşme" (sözleşme) akdedildiği, bir süre sonra rakip markaların da satışının yapılması sebebiyle müdahil şirket tarafından sözleşmeye son verildiği, benzer durumun Lezita markalı piliç eti ve yumurta satımı için sözleşme ilişkisi içinde bulunan diğer satıcılar için de söz konusu olduğu, bu suretle 4054 sayılı Kanun'un ihlâl edildiği iddialarıyla şikâyet başvurusunda bulunulduğu, dava konusu Kurul kararıyla, müdahil şirketin tek marka satılmasını içeren münhasır anlaşma yapması 2002/2 sayılı Tebliğ'de yer alan koşullara uygun ise grup muafiyetinden yararlanabileceği, ancak teşebbüsün bu yönde bir uygulaması olmadığı gerekçesiyle, iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine karar verildiğinin anlaşıldığı;

Dava konusu olayda, şikâyete konu edilen hususun, davacı ve müdahil şirket arasında Lezita markalı piliç eti ve yumurta satımı konusunda münhasır bayilik koşulu içeren bir sözleşmenin imzalandığı ve bu sözleşme nedeniyle alıcının rekabet edebilmesinin önüne geçildiği yönündeki iddiadan oluştuğu dikkate alındığında; Kurul kararında, müdahil şirketin pazar payının %40'ın altında olduğu, sözleşme metninde bayinin sadece müdahil şirketin Lezita markalı ürünlerinin satışını şart koşan bir münhasırlık hükmü olmadığı ve yalnızca sözleşmenin 46. maddesinde "*Satıcı günlük sevkiyatlarda sadece Abaloğlu A.Ş. ürünlerini satan bayilerine öncelik tanır.*" ifadesinin yer aldığı, bu ifadenin münhasırlık algısı yaratacak nitelikte olmadığı, müdahil şirket tarafından, "mevcut durumda başka markalarla çalışmayı

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2018/1852

Karar No : 2019/4828

tercih eden bayilerinin bulunduğu, geçmiş dönemde tek markayla çalışılması ile ilgili girişimlerinin bulunduğu, fakat uygulamanın güçlüğü sebebiyle vazgeçildiği" ifadelerine yer verildiği, 2010 yılına ait bayilik sözleşmesinde de münhasır bayiliğe ilişkin bir hükme rastlanmadığı, Lezita bayileriyle telefonla yapılan görüşmelerde münhasırlık şartının olmadığı ifade edildiği gerekçelerine yer verildiğinin görüldüğü;

2002/2 sayılı Tebliğ'de rekabet etmeme yükümlülüğünün; alıcının anlaşma konusu mal veya hizmetlerle rekabet eden mal veya hizmetleri üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını engelleyen doğrudan veya dolaylı her türlü yükümlülük olarak tanımlandığı;

Bu çerçevede, sözleşmenin 46. maddesi ile müdahil şirket tarafından bayilere gönderilen "*Değerli Bayimiz, Bildiğiniz üzere Abant'ta yaptığımız toplantıda "tek üretici ile çalışan bayi" kararı almıştık. Buna bağlı olarak sizlerin hemen kararınızı vererek 07 Aralık 2009 tarihine kadar hangi firma ile çalışacağınızı bildirmeniz gerekmektedir. Yeni uygulamaya 01 Ocak 2010 tarihinde başlanacak Lezita markası dışında ürün satan müşteriye Lezita ürünleri verilmeyecektir...*" ifadelerini içeren yazının birlikte değerlendirilmesi gerektiği;

Bu bağlamda, müdahil şirketin bayileriyle açıkça münhasırlık içeren sözleşmeler imzalamadığı konusundaki tespitin tek başına yeterli olmadığı, nitekim rekabet etmeme yükümlülüğünün yukarıda anılan Tebliğ maddesi uyarınca dolaylı da olsa öngörülebileceği, söz konusu sözleşmenin 46. maddesinin uygulama aşamasında (münhasır olmayan bayilerin karşılaşabileceği zorluklar dikkate alındığında) fiili münhasırlığa neden olabilecek yönlerinin bulunduğu, bu durum göz önünde bulundurulmadan yapılacak her türlü değerlendirmenin eksik kalacağı;

Ayrıca, bayilere gönderilen yazıda münhasır bayilik uygulaması yönünde niyetin bulunduğu, kaldı ki münhasır bayiliğe ilişkin olarak, şikâyet edilen teşebbüsün ifadelerinden ziyade fiilen gerçekleşen durumun dikkate alınması gerektiği, bayilik sözleşmelerinin rekabet hukuku açısından doğuracağı etkinin ortaya konulması gerektiği;

Bu durumda, somut olayda, mevcut deliller doğrultusunda araştırmanın genişletilmesi suretiyle elde edilecek bilgi, belge ve deliller ışığında başvuru konusu iddiaların her türlü şüpheden uzak bir şekilde açıklığa kavuşturulması için soruşturma açılması gerekirken, yeterli inceleme yapılmaksızın, şikâyetin önaraştırma aşamasında reddine ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle kararın iptaline karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENLERİN İDDİALARI ___ : Davalı idare tarafından, Abaloğlu'nun bayilik sözleşmesinde münhasırlık hükmünün yer almadığı, Abaloğlu tarafından verilen tek markayla çalışılması girişimlerinden uygulamanın güçlüğü nedeniyle vazgeçildiği yönündeki ifadenin bazı bayilerle görüşülerek teyit edildiği, bir dikey anlaşmanın grup muafiyetinden

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2018/1852
Karar No : 2019/4828

yararlanmasının şartlarından birinin de sağlayıcının pazardaki payının %40'ı aşmaması olduğu, Abalıoğlu'nun pazardaki payının %40'ın çok altında olduğu, dolayısıyla, Abalıoğlu, 2002/2 sayılı Tebliğ'de yer alan koşullara uygun olarak gerçekleştirdiği takdirde, tek marka satılmasını içeren münhasır anlaşma yapmasının grup muafiyetinden yararlanabileceği; ancak, teşebbüsün bu yönde bir uygulaması olmadığı ileri sürülmektedir.

Davalı idare yanında müdahil tarafından, davacı şirketle aralarındaki sözleşmenin haklı gerekçelerle feshedildiği, pazar paylarının %40'ın çok altında olması sebebiyle tek marka satılması koşulunu içeren anlaşmalarının da muafiyet kapsamında olacağı ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davacı tarafından, Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu ve temyiz dilekçelerinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek temyiz istemlerinin reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ NURAY AVCIOĞLU'NUN DÜŞÜNCESİ : Temyiz istemlerinin reddi ile Daire kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Danıştay dava dairelerinin nihai kararlarının temyizen incelenerek bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan;

"a) Görev ve yetki dışında bir işe bakılmış olması,

b) Hukuka aykırı karar verilmesi,

c) Usul hükümlerinin uygulanmasında kararı etkileyebilecek nitelikte hata veya eksikliklerin bulunması" sebeplerinden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, temyiz dilekçelerinde ileri sürülen iddialar kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Davalı idare ve davalı idare yanında müdahilin temyiz istemlerinin reddine,

2. Dava konusu işlemin yukarıda özetlenen gerekçeyle iptaline ilişkin Danıştay Onüçüncü Dairesinin temyize konu 27/12/2017 tarih ve E:2011/3511, K:2017/4404 sayılı kararının **ONANMASINA**,

3. Kesin olarak, 30/10/2019 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Hasan
GÜZELER

Üye
Gürsel
MEKİK

Üye
Yalçın
EKMEKÇİ

Üye
Doç. Dr. Selami
DEMİRKOL

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2018/1852
Karar No : 2019/4828

Üye
Turgay Tuncay
VARLI

Üye
Oğuz
YAĞLICI

Üye
Hasan
ODABAŐI

Üye
Yunus
AYKIN

Üye
Muhsin
YILDIZ

Üye
Hasan
ÖNAL

Üye
Selbi
KOCA

Üye
Fatih
TERZİ